

Proiect nr. ____

DECIZIE nr. _____
din _____ 2022

**Cu privire la totalurile realizării Strategiei
de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități
pentru anii 2016-2021 în raionul Anenii Noi**

În temeiul Legii nr.123/2010 cu privire la serviciile sociale, cu modificările ulterioare din 2021, Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, ratificată de Guvernul Republicii Moldova la 09 iulie 2010, în temeiul art.43 (1), lit.s¹ al Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, în baza art.4 al Legii nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, luând ca bază Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, aprobată prin Legea nr.169/2010, în conformitate cu Decizia CR nr.01-17 din 18.02.2016 ”Cu privire la aprobarea Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități 2016-2021 în raionul Anenii Noi”, examinând informația prezentată de dna Zinaida Bunescu, șef Direcție Asistență Socială și Protecția Familiei, având avizul comisiei de medicină, asistență socială, Consiliul raional Anenii Noi

DECIDE :

1. Se ia act de informația privind totalurile realizării Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2016-2021, prezentată de dna Zinaida Bunescu, șef Direcție Asistență Socială și Protecția Familiei, (anexa nr. 1)
2. Se pune în seama Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei realizarea următoarelor sarcini:
 - 2.1 Promovarea și implementarea politicii de protecție socială în domeniul asistenței sociale, protecției persoanelor cu dizabilități aflate în dificultate.
 - 2.2 Menținerea și dezvoltarea serviciilor sociale primare, în funcție de nevoile sociale identificate, cu scopul prioritar de susținere a funcționalității sociale a persoanei în mediul propriu de viață, familial și comunitar

2.3 Consolidarea capacităților profesionale a angajaților

2.4 Realizarea proiectului de renovare a Azilului de bătrâni din s. Puhaceni cu susținerea AO Genesis.

- 3. Executarea prezentei decizii se pune în seama dnei Zinaida Bunescu, șef Direcție Asistență Socială și Protecția Familiei.**
- 4. Prezenta decizie se aduce la cunoștință publică prin plasarea în Registrul de Stat al Actelor Locale, pe pagina web și panoul informativ al Consiliului raional.**
- 5. Prezentul act administrativ este supus căilor de atac conform prevederilor Codului administrativ.**
- 6. Controlul executorii prezentei deciziei se atribuie dlui Dmitri Ciur, vicepreședinte raionului.**

Președintele ședinței

Contrasemnează:

**Secretar interimar al
Consiliului raional**

T.Bulbuc

Vizează: I.Vicol

D.Ciur

E.Bumbu

Z.Bunescu

C.Boicu

T.Bulbuc

**Totalurile realizării Strategiei
de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități
pentru anii 2016-2021 în raionul Anenii Noi
prin prisma Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități**

Având drept scop conturarea unei platforme de gândire și acțiune menită să determine creșterea calității vieții și facilitarea participării la viața socială a persoanelor cu dizabilități, precum și dezvoltarea unei societăți incluzive, care ar exclude barierele ce împiedică sau limitează integrarea și participarea persoanelor cu dizabilități la viața socială, în condiții de egalitate și nediscriminare în raport cu ceilalți membri ai comunității, Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2016-2021 a fost elaborată în cadrul Proiectului ”Colaborarea la nivel local pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități” finanțat de către USAID prin intermediul FHI 360, implementat de AO Keystone Moldova.

Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2016-2021 este un document strategic care vizează implementarea la nivel de raion a politicilor naționale de protecție și incluziune socială a persoanelor cu dizabilități din raionul Anenii Noi. Odată cu ratificarea la 09 Iulie 2010 a Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, în Republica Moldova a început promovarea politici sociale în conformitate cu standardele europene.

Autoritățile Publice Locale din raionul Anenii Noi depun un efort considerabil pentru a soluționa o parte din dificultățile, cu care se confruntă persoanele cu dizabilități, cu toate acestea cele mai multe dintre probleme rămân a fi nesoluționate. Accesul limitat al persoanelor cu dizabilități la serviciile de infrastructură socială și educație, obstacolele și limitările de încadrare în câmpul muncii, precum și predominarea formelor rezidențiale de protecție socială continuă să rămână provocări majore ale sistemului actual de protecție socială a persoanelor cu dizabilități.

Incluziunea socială presupune un set de acțiuni multidimensionale în următoarele domenii: justiție, protecție socială, ocupare a forței de muncă, sănătate, educație, transporturi, drumuri, construcții, cultură, informare și comunicare, destinate persoanelor aflate în situație de marginalizare socială, pentru crearea și dezvoltarea oportunităților de asigurare a unui indice al calității vieții, echivalent comunității în care trăiesc.

Ținând cont de ajustarea cadrului legal național la standardele internaționale în urma semnării și ratificării de către Republica Moldova, a Convenției Organizației Națiunilor

Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități și adoptării Legii nr. 60 din 30.03.2012 cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, Strategia raională de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități a reafirmat angajarea raionului Anenii Noi în asigurarea realizării efective a drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Activitățile prevăzute de Strategie în contextul dezvoltării unei rețele raionale de servicii destinate incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități au avut la baza pe următoarele principii:

- respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- prevenirea și combaterea discriminării;
- asigurarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- protecția împotriva neglijării și abuzului;
- responsabilizarea comunității;
- consultarea persoanelor cu dizabilități la reglementarea serviciilor destinate lor;
- planificarea și acordarea individualizată a serviciilor pentru persoanele cu dizabilități;
- asistarea și fortificarea mediilor naturale de viață ale persoanelor cu dizabilități (familia și comunitatea) și prevenirea plasării lor în instituții rezidențiale;
- asigurarea participării persoanelor cu dizabilități la viața socială, economică și culturală a comunității.

Strategia a avut un caracter raional, centrat pe capacitățile și resursele locale.

Pentru elaborarea Strategiei au fost realizate mai multe etape:

Etapa I. Constituirea grupului de planificare strategică și colectarea informației pentru descrierea situației persoanelor cu dizabilități din raion.

La această etapă a fost creat grupul de planificare strategică prin dispoziția președintelui raionului Anenii Noi, a fost completat un chestionar cu indicatori cantitativi ce reflectă situația persoanelor cu dizabilități în raionul Anenii Noi, a fost realizat un studiu bazat pe metoda focus-grupurilor în scopul analizei opiniilor cu privire la incluziune socială a persoanelor cu dizabilități în Anenii Noi.

Etapa II. Etapa de pregătire a grupului pentru activitatea de planificare strategică.

În cadrul etapei membrii grupului de planificare strategică au participat la un curs de instruire de trei zile în cadrul căruia au fost abordate subiectele cu referire la principiile incluziunii sociale și drepturile persoanelor cu dizabilități, precum și beneficiile mobilizării și implicării participative a populației unei comunități în procesul de luare a deciziilor.

Etapa III. Atelierul de planificare strategică.

Grupul de planificare strategică s-a reunit pentru trei zile în cadrul unui atelier unde în mod interactiv, creativ și participativ au generat idei care au constituit baza actualei Strategii de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități din raionul Anenii Noi.

Etapa IV. Consultarea publică a strategiei.

În cadrul acestei etape proiectul Strategiei a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Anenii Noi pentru a fi consultată de către cetățeni, de asemenea a fost organizată o Masă rotundă, în cadrul căreia a fost prezentat, analizat și actualizat proiectul Strategiei, ulterior fiind propus spre aprobare Consiliului raional.

Succesul realizării Strategiei de dezvoltare a depins, în mare măsură, de participarea tuturor actorilor, de prezența unei coaliții a eforturilor unui parteneriat între societatea civilă și Consiliul Raional Anenii Noi. În procesul realizării Planului de Acțiuni au fost implicați mai mulți actori, fiecare contribuind la implementarea acțiunilor planificate. Aceștia sunt :

1. Consiliul raional Anenii Noi și subdiviziunile sale;
2. Primăriile localităților din raion ;
3. Serviciile sociale și de sănătate ;
4. Organizațiile neguvernamentale din raion;
5. Agenția Teritorială de Ocupare a Forței de Muncă (ATOFM);
6. Casa Teritorială de Asigurări Sociale Anenii Noi ;
7. Persoane cu dizabilități din societatea civilă;
8. Inspectoratul de Poliție
- 9.

Implementarea Strategiei de incluziune socială poate fi divizată convențional

în 3 etape:

- **Consultarea și aprobarea Strategiei.** În cadrul acestei etape Strategia a fost consultată cu diverse grupuri de populație, în special cu persoane cu dizabilități. După analiza propunerilor și recomandărilor înaintate în timpul și după consultări, Strategia a fost ajustată și ulterior, înaintată Consiliului raional spre adoptare. În perioada următoare, Consiliul raional a coordonat la nivelul subdiviziunilor sale ajustarea planurilor de activități anuale în conformitate cu prevederile Planului de acțiuni 2016-2021. Implementarea Planului de acțiuni s-a efectuat prin realizarea acțiunilor din resursele locale și prin scrierea proiectelor pentru realizarea activităților fără acoperire financiară din bugetul local.
- **Monitorizarea Strategiei.** În perioada de implementare, responsabilii de realizarea planului de acțiuni au raportat îndeplinirea acțiunilor, proiectelor. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor s-au efectuat prin intermediul indicatorilor de performanță.

Procesul de monitorizare a strategiei constă în:

- evaluarea atingerii obiectivelor strategice prin intermediul indicatorilor de progres
- raportarea rezultatelor evaluării.
- **Evaluarea implementării Strategiei s-a** efectuat prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate s-a stabilit nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

REALIZAREA PLANULUI DE ACTIUNI PENTRU PERIOADA a.2016-2021
pentru implementarea
STRATEGIEI DE INCLUZIUNE SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI DIN RAIONUL ANENII NOI

OBIECTIVUL STRATEGIC 1. PREVENIREA DISCRIMINĂRII ȘI PROMOVAREA IMAGINII POZITIVE PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI						
Obiectivul specific 1.1.	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri MDL	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Crearea unui mecanism de prevenire a diverselor forme de discriminare de persoanele cu dezabilități la nivel de societate	Motivarea creării la nivel de raion a unui grup /unei asociații de auto-reprezentanți din rândul persoanelor cu dizabilități	2016-2017	10.000	Grupul de planificare Strategică	Donatori	Crearea organizație care reprezintă grupul persoanelor cu dizabilități
	Organizarea campaniilor de informare și sensibilizare cu privire la diverse forme de discriminare a persoanelor cu dizabilități	2016 - 2021	5.000	DASPF	Buget local Donatori	3 campanii realizate
	Organizarea activităților de informare cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități stipulate în legislația națională și internațională	2016 - 2021	5.000	DASPF	Buget local Donatori	2 campanii realizate
	Crearea unui serviciu de suport pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora (suport informațional, psihologic, orientare profesională, etc)	2017	0	DASPF	Buget local, donatori	nerealizat
	Crearea unei alianțe ale societății civile la nivel local pentru unificarea efortului orientat spre promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități	2017	0	DASPF ONG-uri active	Contribuție ONG Granturi	nerealizat

	Consolidarea BCIS și implicarea membrilor în activitățile de promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități	2017 - 2021	10.000	Coordonator BCIS	Buget local Grant	Activități de promovare realizate
Obiectivul specific 1.2	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri, MDL	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Asigurarea participării persoanelor cu dizabilități la elaborarea și implementarea politicilor sociale la nivel de raion și participare activă la evenimente culturale	Includerea persoanelor cu dizabilități în diverse comisii sau grupuri de interes social	2016 -2021	-	Vicepresedinte raion DASPF	-	Număr de participări ale persoanelor cu dizabilități în comisii- 4 persoane
	Asigurarea transparenței decizionale prin transmiterea on-line a ședințelor din cadrul consiliilor locale, publicarea deciziilor emise de consilii etc.	2016 - 2021	40.000	Consiliul raional	Buget local	Realizat număr de ședințe ale consiliilor locale transmise on-line
	Organizarea activităților culturale cu implicarea și participarea persoanelor cu dizabilități	2016 - 2020	20.000	DASPF Secția Cultură,	Buget local	Număr de persoane cu dizabilități care au participat la activități culturale 25 persoane CRIS, 10 persoane Echipa Mobilă
Obiectivul specific 1.3	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Promovarea imaginii pozitive a persoanelor cu dezabilități.	Identificarea și documentarea cazurilor de succes în diferite domenii ale vieții ale persoanelor cu dizabilități (înregistrări video, interviuri, articole etc)	2016 - 2021	30.000	DASPF ATOFM	Donatori	Număr de articole-4, înregistrări video-3, filme realizate -0
	Difuzarea istoriilor de succes ale persoanelor cu dizabilități în presa locală, radio, rețele de socializare	2016 - 20121	10.000	DASPF Alianța ONG-urilor locale in domeniul incluziunii sociale	Donatori	Număr de articole publicate, număr de filme/cazuri de succes difuzate /distribuite 2 cazuri

OBIECTIVUL STRATEGIC 2. ASIGURAREA ACCESIBILITĂȚII PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI LA INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

Obiectivul specific 2.1	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Includerea în circuit a transportului adaptat pentru persoane cu dizabilități fizice	Adaptarea stațiilor de transport public la necesitățile persoanelor cu dizabilități	2017 - 2021		Agenti economici, APL niv. I	Donatori Agenti economici prestatori de servicii de transport, APL niv. I	Număr de stații adaptate Nerealizat
	Scrierea unui proiect pentru achiziționarea a cel puțin o unitate de transport adaptată	2016-2017	0	Consiliul raional	Donatori	Proiecte depuse - 2 Achiziționarea unității de transport adaptate - nerealizat
	Motivarea unui agent economic sa adapteze un mijloc de transport (idee de activitate de antreprenariat social)	2017 - 2018	0	Consiliul raional	Donatori Agenti economici prestatori de servicii de transport	Nerealizat
Obiectivul specific 2.2	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Adaptarea edificiilor publice la necesitățile persoanelor cu dizabilități.	Identificarea edificiilor/instituțiilor publice care necesita a fi adaptate in cel mai urgent mod	2016	-	Consiliul raional / Direcțiadezvoltare regională și construcții	Buget local	Lista edificiilor
	Monitorizarea includerii obligatorie în documentația de proiect a instituțiilor publice a măsurilor de accesibilizare a edificiilor	2016 - 2017	-	Consiliul raional / Direcția dezvoltare regională și construcții	Buget local	Instituțiile publice au incluse în documentația de proiect măsuri de accesibilizare a clădirii

	Înaintarea demersurilor pentru administratorii edificiilor publice în vederea solicitării accesibilizării pentru utilizatorii de scaune rulante.	2016 - 2017	-	Consiliul raional / Direcția dezvoltare regională și construcții	Primăriile localităților din raion Instituțiile publice	Nerealizat
	Elaborarea proiectelor tehnice pentru construcția rampelor de acces conform standardelor și legislației în vigoare	2017	-	Consiliul raional Direcția dezvoltare regională și construcții	-	Proiecte tehnice elaborate conform standardelor și legislației în vigoare -1 proiect
	Implicarea grupurilor de autoreprezentanți , părinți ai copiilor cu dizabilități, reprezentanți ai societății civile în monitorizarea procesului de accesibilizare a edificiilor	2016 - 2021	-	ONG-uri active	Donatori Buget local	Rapoarte de monitorizare demersuri scrise de catre Grupul de autoreprezentanți-4

OBIECTIVUL STRATEGIC 3. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR SOCIALE, EDUCAȚIONALE, DE SĂNĂTATE PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI

Obiectiv specific 3.1	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Crearea unei Baze de date a persoanelor cu dizabilități	Crearea unui grup intersectorial responsabili de elaborarea conceptului și colectare a datelor – CTAS, CTAM, CMF, ATOFM, DASPF	2016 - 2021	-	Vicepreședinte pe probleme sociale	Buget local	nerealizat
	Crearea softului pentru stocarea și actualizarea bazei de date	2016	30.000	Vicepreședinte pe probleme sociale	Consiliul raional Buget local	nerealizat
	Angajarea unui specialist IT pentru dezvoltarea bazei de date	-201	20.000	Vicepreședinte pe probleme sociale	Donatori Buget local	nerealizat

	Actualizarea permanentă a bazei de date a persoanelor cu dizabilități	2017 - 2021	-	DASPF Vicepreședinte pe probleme sociale	Buget local	nerealizat
Obiectivul specific 3.2	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Dezvoltarea sau extinderea la nivel local a serviciilor de suport pentru persoanele cu dizabilități în raport cu nevoile existente	Consolidarea grupului intersectorial pentru prevenirea, identificarea, redirecționarea cazurilor persoanelor cu dizabilități care necesită diferite servicii de suport	2016	-	Vicepreședinte pe probleme sociale	-	Crup intersectorial de lucru creat;
	Realizarea activităților de informarea populației cu privire la serviciile sociale existente	2016	-	DASPF ONG-uri active în domeniu	Buget local	Activități de informare realizate
	Realizarea unui studiu pentru a identifica tipurile de servicii de suport necesare pentru persoanele din raionul Anenii Noi	2016-2017	-	DASPF ONG-uri active în domeniu	Buget local	Raport privind necesitatea serviciilor de suport pentru persoanele cu dizabilități din raion
	Adaptarea/reorganizarea serviciilor sociale existente la necesitățile persoanelor cu dizabilități	2017 - 2021	-	Consiliul raional DASPF	Buget local Donatori	Număr de servicii sociale funcționale, adaptate la nevoile persoanelor cu dizabilități din Anenii Noi -5 servicii
	Dezvoltarea serviciilor sociale noi în comunitate (Locuință protejată, Echipa mobilă pentru adulți) etc.	2017 - 2021	600000	Consiliul raional DASPF ONG-uri	Buget local Donatori	Crearea serviciului social,, Respiro,, a.2021

	Crearea unei rețele de voluntari pentru implicare în activități sau servicii pentru persoane cu dizabilități	2016 - 2020	40	DASPF ONG-uri	Buget local Donatori	Număr de voluntari -20 persoane care se implică în activități pentru persoane cu dizabilități
Obiectivul specific 3.3	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
Asigurarea calității serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități create la nivel de raion	Pregătirea serviciilor sociale care nu au fost acreditate/sau care au obținut acreditare provizorie	2016 - 2021	-	DASPF Consiliul raional	Consiliul Național de Accreditare a Prestatorilor de Servicii Sociale	100% din serviciile sociale acreditate
	Realizarea activităților de schimb de experiență cu alte raioane unde există servicii sociale pentru persoane cu dizabilități	2016 - 2017	20.000	DASPF	Buget local	Număr de activități de schimb de experiență realizate-8
	Stabilirea parteneriatelor cu ONG naționale/internaționale ce activează în domeniul prestării serviciilor pentru persoane cu dizabilități în vederea unei colaborări și schimb de experiență	2016 - 2021	-	ONG active în domeniu	-	Număr de parteneriate stabilite prin acorduri de colaborare - 4; Număr de proiecte realizate în parteneriat -2; Număr de activități realizate în parteneriat -10
	Formarea continuă a specialiștilor care lucrează cu persoane cu dizabilități.	2016 - 2021	20.000	DASPF Vicepreședinte pe probleme sociale	Buget local	Necesități de instruire identificate Buget planificat și realizat pentru activități de instruire continuă Număr de activități de instruire continuă realizate- 52

Crearea unui mecanism (grup de lucru, instrumente de monitorizare și evaluare) la nivel de raion de monitorizare permanentă a calității serviciilor conform standardelor minime de calitate	2016	-	Consiliul raional Vicepreședinte pe probleme sociale	-	Rapoarte de monitorizare lunare realizate de specialiștii DASPF,
---	------	---	--	---	--

OBIECTIVUL STRATEGIC 4. ASIGURAREA DURABILITĂȚII FINANCIARE PENTRU SERVICII SOCIALE EXISTENTE ȘI ATRAGEREA DE FONDURI PENTRU DEZVOLTAREA SERVICIILOR SOCIALE NOI CONFORM NECESITĂȚILOR

Obiectivul specific 4.1	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri/Surse de finanțare	Indicatori
Asigurarea unui management financiar eficient (planificare bugetului și monitorizarea implementării acestuia) pentru realizarea activităților de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	Planificarea surselor financiare în bugetul local pentru dezvoltarea serviciilor de incluziune socială	2016 - 2021	-	DASPF Vicepreședinte pe probleme sociale	Comisiile de specialitate ale CR	Bugete aprobate pentru finanțarea serviciilor Bugete implementate corect
	Organizarea campaniilor de sensibilizare a consilierilor, a comisiilor finanțe, buget pentru aprobarea bugetelor pentru dezvoltarea serviciilor noi	2016 permanent	-	DASPF Manageri servicii Vicepreședinte pe probleme sociale		Ședințe realizate Bugete aprobate (conform necesităților reale și a standardelor minime de calitate)
	Crearea unui fond destinat pentru persoane cu dizabilități din bugetele locale de nivel I și II din sursele disponibile	2020	-	Vicepreședinte pe probleme sociale	-	Crearea Serviciului Suport monetar
	Monitorizare permanentă a implementării bugetului pentru finanțarea serviciilor conform standardelor minime de calitate și a activităților de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	2016 - 2021	-	DASPF Grup de lucru pentru monitorizarea calității serviciului	-	Realizat /rapoarte privind implementarea banilor pentru finanțarea serviciilor sociale pentru persoane cu dizabilități
Obiectivul specific 4.2	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori

Diversificarea resurselor financiare pentru dezvoltarea și susținerea serviciilor sociale pentru persoane cu dizabilități	Scrierea și implementarea proiectelor în domeniul incluziunii sociale	2016 - 2021	-	DASPF	ONG-uri	Număr de proiecte depuse către finanțatori pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități-2 proiecte (Crearea grupului de autoreprezentanți și dezvoltarea serviciilor lor din cadrul CRIS)
	Organizarea diferitor forme de campanii de colectare de fonduri (prin intermediul rețelelor de socializare, baluri de colectare etc.)	2016 - 2021	-	DASPF	ONG-uri	Număr de campanii de colectare de fonduri realizate-2 Colectate ajutoare umanitare ONG CCF Moldova Asociația Familiilor AO Keiston
	Identificarea și atragerea agenților economici, încheierea acordurilor privind acordarea suportului financiar pentru activități de incluziune socială	2016 - 2021	-	DASPF	ONG-uri	Număr de acorduri de parteneriat încheiate cu agenți economici locali-3 (AO Genesis, Asociația Familiei, AO „Femeie, Speranță, Viitor,, din s. Varnița Număr de activități finanțate de către agenți economici locali-4
	Crearea unei baze de date cu potențiali donatori pentru activități/servicii pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități	2016	-	DASPF	ATO FM ONG-uri	A fost identificată lista agenților economici disponibili pentru a finanța diverse activități de incluziune socială

RISCURI ȘI IMPEDIMENTE LA IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în Strategie a fost împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării strategiei de incluziune socială pot fi divizate în două categorii: (i) interne și (ii) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
<i>Managementul implementării strategiei</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Experiență ne semnificativă în elaborarea, promovarea și gestionarea proiectelor sociale • Resurse financiare limitate • Lipsa capacităților de atragere a investițiilor
<i>Parteneriat</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și DASPF • Indiferența și neimplicarea actorilor vizați în Strategie în susținerea activităților • Neimplicarea partenerilor naționali sau internaționali
<i>Economic</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa interesului din partea agenților economici în susținerea angajării persoanelor cu dizabilități
<i>Social</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale • Pauperizarea continuă a populației • Imigrarea forței de muncă
<i>Infrastructură</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Autorități indiferente față de problemele de accesibilitate ale persoanelor cu dizabilități locomotorii
Riscuri și impedimente externe	
<i>Cadrul politico-juridic</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitatea cursului politic • Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare
<i>Relații parteneri externi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa conlucrării cu autoritățile centrale • Neimplicarea partenerilor internaționali
<i>Fonduri externe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Capacități reduse de scriere a proiectelor europene • Prioritățile donatorilor altele, decât cele din domeniul incluziunii.

DESCRIEREA SITUAȚIEI LA ZI

Conform datelor Biroului Național de Statistică, populația stabilă în raionul Anenii Noi pentru anul 2021 este constituită din 77 932 persoane, care locuiesc în 45 de localități, fiind deservite de către 26 de primării. Cu referire la situația privind numărul de persoane cu grad de dizabilitate, conform datelor colectate de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale și asistenții sociali comunitari, în 2022 sunt înregistrate 4777 persoane cu dizabilități.

Tabelul 1. Repartizarea după vîrstă (copii/adulți) și tip de dizabilitate a persoanelor cu dizabilități din Anenii Noi

	2015				2021			
	Diz-tate severa	Diz-tate accentuata	Diz-tate medie	Număr total	Diz-tate severa	Diz-tate accentuata	Diz-tate medie	Număr total
Număr de copii cu dizabilități	151 (44,1%)	157 (45,9%)	34 (10%)	342	118 (46,9 %)	92 (36,5 %)	42 (16,6 %)	252
Număr de adulți cu dizabilități	583 (14%)	2790 (67%)	791 (19%)	4164	563 (12,5%)	2794 (61,7%)	1168 (25,8%)	4525
Număr total de persoane cu dizabilități	4506				4777			

În conformitate cu prevederile legale, persoanele cu dizabilități pot beneficia **prestații sociale sau/și servicii sociale** primare, servicii sociale specializate și servicii sociale de specializare înaltă. Actualmente, în situația când prestațiile sociale și serviciile de specializare înaltă au acoperire financiară de la bugetul de stat, serviciile sociale primare și cele specializate sînt dezvoltate și finanțate de către Administrația Publică Locală.

Deși Consiliul raional Anenii Noi a manifestat deschidere și disponibilitate în soluționarea problemelor majore cu care se confruntă persoanele cu dizabilități, dezvoltînd noi servicii sociale, raportul dintre numărul/nevoile persoanelor cu dizabilități și numărul de specialiști/servicii sociale pentru această categorie de populație este insuficient pentru a acoperi numărul de solicitări care sunt înregistrate zilnic de către specialiștii DASPF. Pentru majoritatea, dificultățile de bază se referă la asigurarea materială și depășirea sărăciei în care trăiesc multe persoane cu dizabilități dar mai cu seamă familiile acestora. Dezvoltarea asistenței sociale pentru persoane cu dizabilități trebuie să urmărească extinderea dezvoltării serviciilor (mai cu seamă la nivel local/comunitar) de: asistență personală, servicii de consiliere psihologică/familială pentru depășirea diverselor probleme (pentru părinți, dar și copii/adulți cu dizabilități).

Direcția asistență socială și protecției a familiei din Anenii Noi are rolul de prestator al serviciilor sociale primare și specializate, iar misiunea angajaților este de a răspunde nevoilor și provocărilor sociale pentru grupurile în risc de vulnerabilitate, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități.

În conformitate cu Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pe parcursul anului 2016-2021 s-au realizat următoarele:

- A fost implementat proiectului **“Implicarea prin auto-reprezentare”** [realizat cu suportul oferit de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională \(USAID\) prin intermediul programului FHI 360 „Parteneriate pentru o Societate Civilă Durabilă în Moldova”](#), ce prezenta acțiuni de advocatis realizate de către tinerii cu dizabilități în vederea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități în raport cu structuri și instituții locale.

- a fost întocmit Acordul de parteneriat cu Coaliția antidiscriminare în vederea realizării campaniilor de informare și sensibilizare cu privire la diverse forme de discriminare a persoanelor cu dizabilități;
- au fost realizate diverse activități de instruire și informare cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități;
- a fost organizat Atelier de lucru ”Schimb de bune practici în asistența persoanelor în dificultate asistate în cadrul unui serviciu rezidențial” – organizat de Asociația Psihologilor Tighina prin Proiectul ”Organizațiile societății civile din raioanele Căușeni, Anenii Noi, Ștefan Vodă și regiunea transnistreană – mai viabile și competitive în protecția tinerilor în dificultate socială”;
- au fost identificate ONG-le active în domeniul incluziunii sociale;
- Tinerii voluntari din s.Mereni în parteneriat cu DASPF Anenii Noi au desfășurat proiectul „Tratat cu respect” - participanți tineri cu cerințe speciale ;

În scopul asigurării accesibilității persoanelor cu dizabilități la infrastructura socială s-au realizat următoarele:

- pe ruta Anenii Noi – Chișinău circulă autobuse adaptate la necesitățile persoanelor cu dizabilități;
- s-a construit rampă de acces în clădirea Consiliului raional;
- în raion sunt adaptate cu rampe de acces următoarele instituții: 6 primării, 15 instituții medicale, 6 școli, 5 centre comerciale, 5 farmacii, 3 case de cultură, 6 oficii poștale, 5 sedii ale polițiștilor de sector.

În baza anchetei sociale s-a oferit suport monetar în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități.

Pentru crearea serviciilor noi pentru copii cu dizabilități din Centrul de Reabilitare și Integrare socială Anenii Noi sa realizat Proiectul „Servicii sociale mai bune,, in colaborare cu AO „Femeie ,Speranță,Viitor,, din s. Varnița finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Fundația SOROS Moldova , proiectul prevedea extinderea Centrului de reabilitare și integrare socială Anenii Noi, construcția unei sali de sport pentru copii cu dizabilități și crearea a 4 locuri de plasament pentru copii cu dizabilități, perioada de implementare a. 2019-2020.

În bugetul local anual se planifică surse financiare pentru asigurarea funcționalității serviciilor sociale, analiza bugetelor aprobate pentru anii 2016-2021, denotă o creștere esențială, care a permis:

- instituirea a 102 unitati de asistenți personali;
- instituirea functiei de logoped in serviciul Echipa mobila;
- acoperirea unui număr mai mare de beneficiari solicitanți de servicii;
- creșterea calității serviciilor prestate etc.

În raionul Anenii Noi activează câteva servicii sociale specializate pentru persoane cu dizabilități, cele mai multe dintre ele fiind create din banii donatorilor din exterior în parteneriat cu ONG, ulterior APL preluând finanțarea acestora: Echipă Mobilă, Casă Comunitară, Centrul de Reabilitare și Integrare Socială Anenii Noi, Serviciul Social de Asistență Parentală Profesională , Serviciul social Asistență personală. Accesul la servicii a persoanelor este aprobat în cadrul comisiilor multidisciplinare.

Serviciul social”Echipa mobilă”

Scopul Serviciului este îmbunătățirea calității vieții beneficiarului prin servicii de consiliere, recuperare și reabilitare psiho-socială în vederea creșterii gradului de autonomie personală, prevenire a instituționalizării și incluziune socială. Echipa mobilă funcționează în baza Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului.

Începînd cu luna ianuarie 2016 și pînă la moment în Serviciul social „Echipa Mobilă” au fost înregistrate 75 cereri cu privire la solicitarea serviciului. Din baza de date a persoanelor cu dizabilități din satele raionului au fost identificați 75 de potențiali beneficiari. În total beneficiari plasați în serviciu 25 persoane anual . Au fost realizate 790 de deplasari în 19 localități cu 3420 de prestări la domiciliul și 124 prestări electronice beneficiarilor. Au fost realizate total 1492 de intervenții dintre care: Șeful de serviciu a realizat- 167 de intervenții, logoped -125 de intervenții, psihologul- 427 intervenții, asistent social - 175 și kinetoterapeutul- 598 de intervenții. S-au organizat 25 de ședințe ale echipei multidisciplinare de nivelul II pentru elaborarea planurilor individualizate de asistență pentru beneficiarii serviciului. La fel s-au realizat evaluări specializate pentru 27 potențiali beneficiari.

Dintre cei 25 de beneficiari care au fost excluși din serviciu , obiectivele Planului individual de asistență au fost atinse, au fost satisfăcute necesitățile fundamentale ale beneficiarilor, cît și familiile acestora au intrat într-o perioadă de stabilitate relativă.

S-a organizat instruirea persoanelor implicate în procesul de incluziune a beneficiarului referitor la îngrijirea și includerea acestuia în societate. Persoanele ce au necesitatea de a beneficia de serviciile kinetoterapeutului, cît și persoanele implicate în procesul de incluziune a beneficiarului au fost informați despre tehnicile specifice de recuperare.

Specialiștii au fost informați despre măsurile de protecție și sănătate în muncă pe perioada pandemiei.

Au fost organizate două evenimente de socializare: Un eveniment „ *Sunt gata de școală*” la 26 august 2020 cu oferirea rechizitelor pentru beneficiarii serviciului și un alt eveniment „ *Un cadou de la Moș Crăciun*”, ce a avut loc la data de 24-25 decembrie 2020, la care au participat 38 de copii , beneficiari ai serviciului social Echipa mobilă și Asistență Parentală Profesională cu oferire de cadouri pentru beneficiarii.

O activitate destul de interactivă a fost „ Acordarea primului ajutor medical” desfășurată cu beneficiarii serviciului.

La fel familiile au fost informate despre prevenirea traficului de ființe umane.

În scopul realizării obiectivelor propuse în planul de activitate al Serviciului social ”Echipa mobilă” , specialiștii Serviciului au realizat un șir de acțiuni, prin care au favorizat procesul de promovare și mediatizare a Serviciului, și anume că au fost organizate întâlniri cu grupuri de părinți ce au la întreținere copii cu dizabilități.

Specialiștii din cadrul SEM , au beneficiat de formare profesională cu tematica „ Asigurarea calității serviciilor prestate de către specialiștii Echipei Mobile ”(Formator din cadrul Keyston Moldova.

❖ Serviciul „Casă comunitară Chirca”

Scopul serviciului este îngrijirea permanentă, dezvoltarea aptitudinilor de autoservire și socializare a beneficiarilor în vederea asigurării acestora cu un mod de viață pe cât este posibil apropiat de cel obișnuit comunității pentru a facilita creșterea capacității lor de a se (re) integra în familie și societate.

La moment în serviciu sunt plasați 6 persoane cu grad sever de dizabilitate: 4 baeti și 2 fete.
În perioada 01.01.2016 - 31.12.2021 în cadrul serviciului au fost organizate și desfășurate următoarele activități:

- 2 excursii a tinerilor din cadrul serviciului social în o. Chișinau la bradul de Revelion
- participarea tinerilor la diverse evenimente organizate și desfășurate de DASPF
- organizarea controlului medical și a cursului de leuire neurometabolic a tinerilor
- revizuirea planurilor individuale de asistență personală a tinerilor din serviciu;
- elaborarea rapoartelor de evaluare anuală a plasamentului beneficiarilor în serviciu;
- repararea bucatariei
- începerea construcției anexei la cladire
- prezentarea serviciului în cadrul vizitei de studiu a reprezentanților Asociației Keystone Moldova și reprezentanți ai organizației Keystone Human Services Internațional SUA (împărtășirea bunelor practici de dezvoltare a aptitudinilor de autoservire și socializare a beneficiarilor, în vederea asigurării acestora a unui mod de viață pe cât este posibil apropiat de cel obișnuit comunității, pentru a facilita creșterea capacității lor de a se integra (reintegra) în familie și societate.

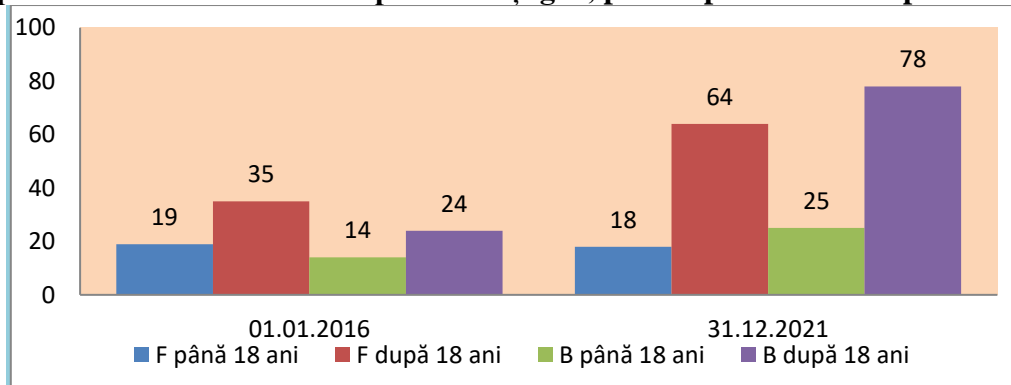
❖ Serviciul „Asistența personală”

Scopul serviciului este asistența și îngrijirea copiilor și adulților cu dizabilități severe, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate.

Pentru perioada 01.01.16. – 31.12.2021 au fost aprobate 102,5 unități de asistent personal 3 unități șef serviciu. La data de 01.01.2022 sunt aprobate – 153 unități.

La moment, în Serviciu activează 185 asistenți personali, care sunt ghidați de 4 șefi Serviciu.

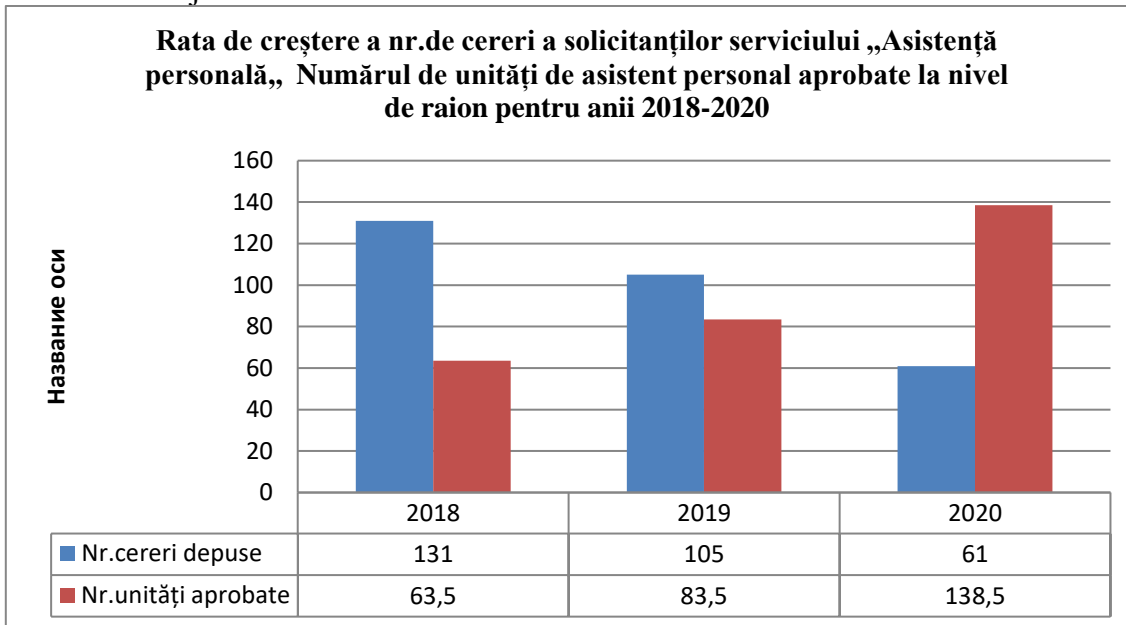
Repartizarea beneficiarilor după vârstă și gen, pentru perioada de raportare:

Conform Registrului de evidență a cererilor de solicitare a serviciului social „Asistență personală” în perioada anilor 2016-2021 au fost înregistrate 358 cereri din partea persoanelor cu dizabilitate severă, care solicită prestarea serviciilor de asistență personală.

În conformitate cu solicitările persoanelor cu dizabilitate severă la sfârșitul anului 2021 mai necesită acordarea Serviciului 23 persoane.

Datele privind numărul cererilor solicitanților de serviciu social „Asistență personală” precum și numărul unităților de asistenți personali aprobați pentru perioada 2018-2020 inclusiv sunt redată în tabelul de mai jos.

În scopul realizării obiectivelor stipulate în Planul anual de activitate al Serviciului în perioada de raportare au fost realizate următoarele activități:

- Au fost efectuate 242 vizite de monitorizare a 125 beneficiari, care au vizat următoarele aspecte:
 - ✓ modul în care sunt acordate serviciile de asistență din partea asistentului personal,
 - ✓ evaluarea socială și psihologică atât a asistentului personal cât și a beneficiarului.
 - Au fost desfășurate ședințe de supervizare de grup între asistenții sociali comunitari și șefii de Serviciu ;
 - Au fost desfășurate ședințe de supervizare individuale între șef serviciu și asistenții personali ;
 - Au fost desfășurate seminare de instruire inițială a asistenților personali: 69 individuale;
 - Au fost desfășurate în cadrul primariilor seminare de instruire continuă a asistenților personali – 24 ședințe;
 - A fost organizată și desfășurată vizită de schimb de experiență ;
 - Ședință de informare a populației privind serviciul social ”Asistență personală” ;
 - au fost reevaluate 176 de fișe cu necesități ale beneficiarilor de serviciu în baza cărora au fost revăzute planurile individualizate de asistență privind serviciile de îngrijire de care au nevoie beneficiarii pentru conclucrarea cu asistenții personali .
 - Au fost revizuite dosarele personale ale tuturor asistenților personali
- In decembrie 2020 Serviciul Asistență Personală a fost acreditat de catre Agenția Națională de Acreditate a Prestatorilor de Servicii Sociale.

Constatările rezultate în urma vizitelor de monitorizare:

95% din asistenții personali își îndeplinesc atribuțiile calitativ, conform Planului Individualizat de Asistență și a necesităților personale ale beneficiarilor. Celelalte 5% necesită în continuare monitorizare activă a activității prestate și instruire continuă individuală, pentru a putea corespunde necesităților personale ale beneficiarilor.

Concluzii:

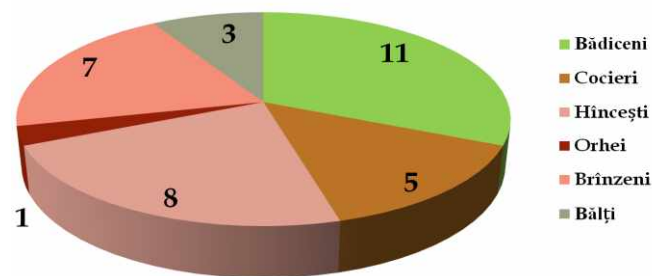
- Resursele financiare insuficiente afectează negativ capacitatea administrativă a Direcției Asistență Socială, Protecția Familiei Anenii Noi de a-și îndeplini rolul în furnizarea serviciilor din cadrul serviciului social „Asistență personală”, acest fapt se denotă din lista de așteptare mare și îndelungată;
- Lipsa utilajului specializat pentru satisfacerea nevoilor beneficiarilor ceea ce ar duce la creșterea gradului de independență a acestora.

❖ Serviciul Respiro

- Scopul Serviciului este acordarea asistenței specializate timp de 24 de ore persoanelor cu dizabilități severe pe o perioadă de maximum 30 de zile pe an, timp în care familiile, rudele sau persoanele care le îngrijesc beneficiază de o perioadă de repaus.
- Au beneficiat de acest serviciu în a. 2021 15 familii.

Aspectul financiar nefavorabil creat de ineficiența formulei de finanțare la nivel local cât și criza financiară la nivel de stat au un impact negativ asupra **procesului de dezinstituționalizare** a persoanelor din cele șase instituții rezidențiale pentru persoane cu dizabilități subordonate Ministerului Muncii și Protecției Sociale a Familiei unde rămân a fi plasate 37 persoane din raionul Anenii Noi.

Fig. 1. Număr de persoane din raionul Anenii Noi plasate în cele șase instituții rezidențiale pentru persoane cu dizabilități subordonate Ministerului Muncii și Protecției Sociale a Familiei:

În contextul implementării Convențiilor ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități, una dintre prioritățile Ministerului Muncii și Protecției Sociale a Familiei este reorganizarea sistemului rezidențial pentru persoane cu dizabilități. În acest context, incluziunea socială pentru cele 37 de persoane din instituții rezidențiale cât și pentru alte persoane cu dizabilități din raion rămîne a fi atît o prioritate, cât și o provocare pentru APL din raionul Anenii Noi.

Participarea la viața publică este un aspect al vieții apreciat ca fiind foarte important pentru toate persoanele, dar irealizabil de cele mai multe ori pentru persoanele cu dizabilități din considerentul inaccesibilității fizice a instituțiilor publice, nivel scăzut de informare cu referire la activitățile culturale realizate la nivel local/comunitar.

Toate persoanele cu dizabilități remarcă importanța și impactul pozitiv pe care îl au evenimentele culturale asupra vieții. Majoritatea persoanelor cu dizabilități consideră că accesibilitatea fizică a instituțiilor publice precum a celorlalte clădiri, dar și adaptarea necesară pentru persoane cu dizabilități senzoriale este problema de bază pentru participarea la viața comunității, viața publică precum și cea culturală.

Majoritatea persoanelor care au participat la focus-grupuri au menționat situații frecvente de discriminare a persoanelor cu dizabilități atît în baza încălcării mai multor drepturi, cât a accesului la informații cu privire la prevederile legislației în vigoare care asigură protecția socială a persoanelor cu dizabilități și accesarea serviciilor sociale dezvoltate la nivel local și național.

Provocări/ Probleme în domeniul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități actuale și după implementarea Strategiei

- 1. Susținerea financiară deficitară a familiilor cu persoane cu dizabilități.** În pofida creșterii continue a cuantumului mediu al pensiei de dizabilitate și al altor prestații sociale, acestea nu garantează minimul necesar pentru asigurarea unui nivel de trai decent.
- 2. Acces limitat al persoanelor la servicii sociale.** În raionul Anenii Noi necesitatea de servicii de suport pentru persoane cu dizabilități în comunitate este mult mai mare în raport cu serviciile oferite. De asemenea, este limitat accesul la informații cu privire la tipul de servicii care sunt prestate la nivel local, criteriile de eligibilitate pentru un anumit tip de serviciu.
- 3. Nivel înalt de discriminare al persoanelor cu dizabilități.** Acest fenomen este prezent în majoritatea domeniilor vieții și necesită mai multă atenție din partea autorităților publice locale, în special cu referință la accesibilitatea instituțiilor publice, informare corectă și mai multe posibilități de servicii sociale la nivel local/comunitar.
- 4. Posibilități limitate de integrarea socială a persoanelor cu dizabilități pe piața forței de muncă și asigurarea acestora cu servicii de orientare, de formare și de reabilitare profesională.** Angajarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități este o practică foarte rară datorată mai multor dificultăți precum: fenomenul discriminării, informare insuficientă a persoanelor cu dizabilități dar și a angajatorilor, lipsa continuității studiilor obținute precum și posibilități minime de reprofesionalizare sau dezvoltare a afacerilor.
- 5. Mediul fizic/infrastructura socială nu sînt adaptate la necesitățile persoanelor cu dizabilități. Accesul lor la mediul informațional este foarte limitat.** Deși Legea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități garantează accesul liber al persoanelor cu dizabilități în blocurile de locuit, în obiectivele de menire socială și de producție, cele mai multe edificii, spre regret, continuă să fie construite fără adaptările arhitectonice de rigoare, fără a se aplica măsuri de sancționare a nerespectării standardelor tehnice. Condițiile (standardele) tehnice pentru construcția căilor de acces sînt învechite. Mediul informațional, la fel, este lipsit de adaptările necesare persoanelor cu dizabilități, fapt ce îngreunează liberul acces la informație.

OBIECTIVE STRATEGICE PENTRU ANUL 2022

Direcția Asistență Socială Protecția Familiei Anenii Noi își propune următoarele **Obiective :**

- 1. Promovarea și implementarea politicii de protecție socială în domeniul asistenței sociale, protecției persoanelor cu dizabilități aflate în dificultate.**
- 2. Menținerea și dezvoltarea serviciilor sociale primare, în funcție de nevoile sociale identificate, cu scopul prioritar de susținere a funcționalității sociale a persoanei în mediul propriu de viață, familial și comunitar**
- 3. Consolidarea capacităților profesionale a angajaților**
- 4. Realizarea proiectului de renovare a Azilului de bătrâni din s.Puhaceni cu susținerea AO Genesis.**

